

Professorit ja Tieteentekijät:

Yliopistoihin ja tutkimukseen kohdistuvat määrärahaileikkaukset on peruttava

Yliopistoindeksin jäädyttämisestä koko hallituskaudeksi ja kaikista muista yliopistoihin ja tieteelliseen tutkimukseen kohdistuvista määrärahaileikkauksista tulee luopua. Näin jyrähtävät Professoriliitto ja Tieteentekijöiden liitto, jotka antoivat ensi vuoden talousarvioesitykseen liittyvän lausuntonsa tiistaina eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle.

- Saamme koko ajan jäseniltämme enemmän ja enemmän viestejä siitä, että lahjakkaat tutkijat ovat siirtymässä tai jo siirtyneet pois Suomesta niihin maihin, joissa panostetaan tutkimukseen. Tämä on erittäin valitettavaa Suomen tulevaisuuden kannalta. Eikö hallitus ymmärrä, että se sahaa jättileikkauksilla omaa jalkaansa, huomauttaa Professoriliiton puheenjohtaja Kaarle Hämeri.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan budjettiesitys on tänään eduskunnan lähetekeskustelussa. Keskiviikkona eduskunta saa pääministerin ilmoituksen hallituksen kärkihankkeista.

- Hallituksen toimenpiteet olisi helpompi hyväksyä, jos niistä voisi uskoa seuraavan jotain hyvää. Tämän luokan leikkausten edessä vakuuttelut toiminnan tehostamisesta, päällekkäisyyksien karsimisesta ja kärkihankkeista ovat kuin laastarin tarjoamista raaja-amputoidulle, sanoo Tieteentekijöiden liiton puheenjohtaja Petri Koikkalainen.

Liitot muistuttavat, että yliopistoilla on merkittäviä yhteiskunnallisia velvollisuuksia muun muassa niitä 170 000 opiskelijaa kohtaan, jotka tällä hetkellä suorittavat yliopistollisia tutkintoja. Tämän hallituskauden aikana kymmenet tuhannet nuoret aloittavat uusina tutkinto-opiskelijoina ja heidän opinto-oikeutensa ovat voimassa pitkälle 2020-luvulle.

- Yliopistoja ei voi pitää tehtaiden kaltaisina tuotantolaitoksina, joiden ”kannattamattomia” linjoja voitaisiin sulkea ja säilyttää vain ”kannattavat”, liitot muistuttavat.

Yhteenlaskettuna OKM:n hallinnonalan ja Tekesin (TEM:n alaa) rahoituksen leikkaukset ajavat suomalaisen yliopistolaitoksen ennennäkemättömään rahoituskriisiin. Budjettiesityksen mukaan yliopistoindeksi jäädytetään ja yliopistojen perusrahoitusta leikataan ensi vuonna yhteensä noin 75 miljoonalla eurolla. Nämä leikkaukset kertautuvat ja kasvavat tulevina vuosina. Tekesin tutkimusrahoituksen leikkauksista 100 miljoonaa euroa kohdistuu suoraan yliopistojen ja tutkimuslaitosten rahoitukseen.

Useissa yliopistoissa rahoituskriisi uhkaa rampauttaa jopa niiden perustoimintoja. Edessä on tuhansien henkilöiden vähennykset. Suomalaisen yliopistohistorian suurimmat yt-neuvottelut on paraikaa menossa Helsingin yliopistossa – 1200 työntekijää uhkaa irtisanominen. Yt-neuvotteluja käydään myös Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa. Muissakin yliopistoissa mietitään kuumeisesti, joudutaanko irtisanomisiin. Määräaikaisuuksia aiotaan ainakin lopettaa eikä eläkkeelle siirtyvien tilalle palkata uusia.

Jättisäästöistä huolimatta hallitus haluaa lisätä ympärivuotista opetustarjontaa valmistumisaikojen nopeuttamiseksi. Ympärivuotinen opiskelu mainitaan hallituksen kärkihankkeissa, mutta ns. kärkihankerahaa sen toteuttamiseksi ei ole osoitettu.

- Emme ymmärrä, miten opetustarjonnan lisääminen on mahdollista. On hurskastelua luulla, että pelastus löytyisi digitalisoinnista ja tenttiakvaarioista, kuten kärkihankepapereissa lukee. Jonkun pitää edelleen tehdä verkkokurssit ja tenttikysymykset sekä myös korjata tentit. Ympärivuotisen opetuksen järjestäminen on myös pois siitä ajasta, joka pitäisi käyttää tutkimustyöhön.

LISÄTIETOJA:

puheenjohtaja Kaarle Hämeri (Professoriliitto), 040 568 4487;

puheenjohtaja Petri Koikkalainen (Tieteentekijöiden liitto), 050 544 7442